

◦ Διαχείριση Αρχειακού Υλικού

1^η ενότητα

Λίνα Μπουντούρη

(linabountouri@gmail.com)

Χειμερινό Εξάμηνο 2013

Θέματα που θα παρουσιαστούν στο Εργαστήριο «Διαχείριση Αρχειακού Υλικού»

- Εισαγωγή στις βασικές έννοιες
- Συνοπτική ανάλυση προτύπων, σχημάτων με ταδεδομένων και κανόνων που σχετίζονται με την αρχειακή τεκμηρίωση
- Εκτεταμένη ανάλυση:
 - Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής – Γενικό (ΔΙΠΑΠ (Γ))
 - International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families (ISAAR CPF)
 - Encoded Archival Description (EAD)
 - Encoded Archival Context – Corporate bodies, Persons, and Families (EAC – CPF)
- Αναφορά σε εργαλεία διαχείρισης συγκεκριμένων τύπων υλικού και συλλογών κτλ, π.χ. SEPIADES για συλλογές φωτογραφιών

Αρχείο

- **Αρχείο** (*archive* or *fonds*) είναι το σύνολο των τεκμηρίων, ανεξάρτητα από το είδος ή το υπόστρωμά τους, τα οποία παράχθηκαν οργανικά και/ή συσσωρεύτηκαν και χρησιμοποιήθηκαν από ένα συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο, μια οικογένεια ή ένα νομικό πρόσωπο/φορέα στη διάρκεια των δραστηριοτήτων και λειτουργιών τους.

[Ορισμός από το ΔΙΠΑΠ (Γ)]

- ...τα οποία τεκμήρια διατήρησε λόγω της διηκενούς τους χρησιμότητας [Judith Ellis, Αθήνα 2000]

Archives VS records...

- Ποια η διαφορά ανάμεσα στα ανενεργά αρχεία και στα ενεργά και ημι-ενεργά αρχεία;
- Διαχείριση ενεργών αρχείων: **Records Management**
- Σχετικό μάθημα στο τμήμα μας: **Διαχείριση αρχειακών εγγράφων**

Συλλογή

- Μια **συλλογή** (*collection*) είναι το αποτέλεσμα της τεχνητής συγκέντρωσης τεκμηρίων που έχουν συσσωρευτεί με βάση κάποιο κοινό χαρακτηριστικό, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προέλευση αυτών των τεκμηρίων. Δεν πρέπει να συγχέεται με το αρχείο.

[Ορισμός από το ΔΙΠΑΠ (Γ)]

Η αρχή της Προέλευσης (Provenance) (1/2)

- Η **αρχή της Προέλευσης (Provenance)** (ή **αρχή του σεβασμού των αρχείων (respect des fonds)**): διαφύλαξη της σχέσης μεταξύ των τεκμηρίων και των οργανισμών ή ατόμων που τα παρήγαγαν, τα συγκέντρωσαν και/ή φύλαξαν και χρησιμοποίησαν για προσωπική ή συλλογική δραστηριότητα. [ΔΙΠΑΠ (Γ)]
- Η αρχή αυτή ορίστηκε από τους Γάλλους αρχειονόμους στις αρχές του 19^{ου} αιώνα
- Πρόκειται για τη βασική αρχή που «δένει» επί της ουσίας ένα αρχείο ως ένα ενιαίο πληροφοριακό αντικείμενο, γύρω από τον παραγωγό του
- Δεν πρέπει ένα αρχείο να αναμειγνύεται με αρχείο άλλου παραγωγού. Διατήρηση ακεραιότητας συνόλου

Η αρχή της Προέλευσης (Provenance) (2/2)

- Καθορίζει την οργάνωση και την τεκμηρίωση ενός αρχείου από τον αρχειονόμο.
- Ένας αρχειονόμος οφείλει, σύμφωνα με αυτή την αρχή, να σέβεται και να αποτυπώνει την αφετηρία της δημιουργίας του αρχειακού υλικού ως ένα ενιαίο, οργανικό σύνολο τεκμηρίωσης.
- Θετικά: Διαφύλαξη της φυσικής ενότητας του συνόλου, στην οποία αντανακλάται η οργανωτική δομή και η πρακτική τήρησης των αρχείων.

7

Η αρχή της Αρχικής Τάξης (Original Order) (1/2)

- Η **αρχική τάξη (original order)**: οργάνωση και ταξινόμηση των τεκμηρίων ενός αρχείου από τους παραγωγούς του
- Η διατήρηση της Αρχικής Τάξης είναι ιδιαίτερα σημαντική για την εγκυρότητα της **αυθεντικότητας** των αρχείων
- Αποκαλύπτει χρήσιμες πληροφορίες για τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες παράγουν το αρχείο
- Σε περιπτώσεις αμφιβολίας ή αντικρουόμενων πληροφοριών για τους παραγωγούς και διαχειριστές των αρχείων, η εσωτερική ένδειξη του μπορεί να είναι η καλύτερη και η πιο αξιόπιστη πηγή πληροφοριών

8

Η αρχή της Αρχικής Τάξης (Original Order) (2/2)

- Δυστυχώς, τις περισσότερες φορές τα αρχεία παραλαμβάνονται από έναν αρχειακό φορέα δίχως να διατηρείται σε αυτά η αρχική τάξη
- Ο αρχειονόμος πρέπει να την αποκαταστήσει και/ή να δομήσει μία λογική σειρά η οποία θα σέβεται τη φύση και την πιθανή χρήση του αρχείου

9

Βασικά καθήκοντα του αρχειονόμου

- Ηθική υπεράσπιση των αρχείων
 - Διαφύλαξη αυθεντικότητας
 - Διατήρηση περιβάλλοντος
 - Διατήρηση δεσμών με άλλα αρχεία
 - Με σκοπό την εξασφάλιση της χρησιμότητάς τους και την κάλυψη των διοικητικών απαιτήσεων
- Φυσική υπεράσπιση των αρχείων
 - Φυσική φροντίδα και ασφάλεια
 - Με σκοπό τη μακροχρόνια διατήρηση

10

Αρχειακή περιγραφή ή τεκμηρίωση (1/2)

- Η **αρχειακή περιγραφή** ή **τεκμηρίωση (archival description** ή **documentation)** είναι η ακριβής παρουσίαση μιας ενότητας περιγραφής και των συστατικών της μερών, όταν αυτά υπάρχουν, που προέρχεται από την επιλογή, ανάλυση, οργάνωση και καταγραφή πληροφοριών οι οποίες χρησιμεύουν στον προσδιορισμό, στη διαχείριση, στον εντοπισμό και στην κατανόηση του αρχειακού υλικού, του πλαισίου παραγωγής του και του αρχειακού συστήματος που το παρήγαγε.
[Ορισμός από το ΔΙΠΑΠ (Γ)]

11

Αρχειακή περιγραφή ή τεκμηρίωση (2/2)

- Για τους αρχειονόμους, η αρχειακή περιγραφή είναι ένα σύνολο διαδικασιών με σκοπό:
 - τη δημιουργία περιγραφικών εργαλείων για την εύκολη χρήση και πρόσβαση στο αρχειακό υλικό,
 - τον ορισμό της αυθεντικότητας και αποδεικτικότητας του αρχειακού υλικού, και
 - την κάλυψη διαχειριστικών αναγκών.

12

Αρχειακή περιγραφή - Στάδια

- Ο αρχειονόμος, προκειμένου να κάνει προσβάσιμα τα αρχεία στο κοινό, θα πρέπει να ακολουθήσει μία σειρά από βήματα:
 - Την ανάλυση του αρχείου με σκοπό να ορίσει την αφετηρία της δημιουργίας του, τη δομή και το περιεχόμενό του.
 - Την οργάνωση και ταξινόμηση του αρχείου, σύμφωνα με τις αρχές της Προέλευσης και της Αρχικής Τάξης.
 - Τη δημιουργία **εργαλείων έρευνας**, τα οποία περιλαμβάνουν την αρχειακή περιγραφή.

33

Αρχειακή και βιβλιογραφική τεκμηρίωση: ομοιότητες

- Και οι δύο περιπτώσεις:
 - αφορούν μία πληροφοριακή πηγή που πρέπει να περιγραφεί (είτε είναι αρχείο, είτε είναι βιβλίο, χάρτης, cd κτλ)
- Συνεπώς και στις δύο περιπτώσεις:
 - η τεκμηρίωση πρέπει να γίνει σύμφωνα με κανόνες καταλογογράφησης και περιεχομένου, διεθνή πρότυπα και σχήματα μεταδεδομένων, συστήματα οργάνωσης γνώσης κτλ,
 - η τεκμηρίωση πρέπει να διατεθεί στο κοινό, τοπικά ή διαδικτυακά, και να είναι αναζητήσιμη, και
 - η τεκμηρίωση πρέπει να είναι διαλειτουργική.

34

Αρχειακή και βιβλιογραφική τεκμηρίωση: διαφορές

- Διαφορετικές οι ανάγκες της αρχειακής τεκμηρίωσης
 - Κάθε αρχείο είναι μοναδικό: συνδυασμός συσχέτισης ατόμων, χρόνου, δραστηριοτήτων και γεγονότων που δεν μπορούν να επαναληφθούν με τον ίδιο τρόπο
 - Πρέπει να περιγράφεται λαμβάνοντας υπόψη τη μοναδικότητά του και το **περιβάλλον δημιουργίας (context)** στο οποίο έχει παραχθεί
 - Οι υπεύθυνοι τεκμηρίωσης μπορεί να χρειάζεται να γνωρίζουν Παλαιογραφία, Διοικητική Ιστορία, Διπλωματική κτλ
 - Το αρχείο είναι ένα ιδιαίτερα μεγάλο σε φυσικό όγκο και πολύπλοκο σε δομή και σημασιολογία πληροφοριακό αντικείμενο
- Ως ένα βαθμό, είναι διαφορετικό το κοινό στο οποίο απευθύνεται η αρχειακή τεκμηρίωσης

35

Η φύση της αρχειακής πληροφορίας

- Τα αρχεία υπάρχουν και λειτουργούν ως αποδεικτικά στοιχεία της ανθρώπινης δραστηριότητας ή της δραστηριότητας ενός συλλογικού οργάνου
- Το αρχείο πρέπει να προσεγγίζεται:
 - Ως αποδεικτικό στοιχείο (evidence)
 - Ως πληροφοριακό αντικείμενο (information)
- Αυτή η φύση των αρχείων κάνει την τήρησή τους αναγκαία

36

Αρχείο ως αποδεικτικό στοιχείο

- Τα αρχεία είτε είναι γραπτά, είτε ηχογραφημένα, είτε βιντεοσκοπημένα κτλ, έχουν δημιουργηθεί στο πλαίσιο λειτουργιών
 - Για παράδειγμα, ένας οργανισμός εκτελεί τις καθημερινές του λειτουργίες, ένα φυσικό πρόσωπο εργάζεται, συναναστρέφεται με άλλους ανθρώπους, έχει προσωπικά και επαγγελματικά ενδιαφέροντα. Ως μέρος αυτών των δραστηριοτήτων, παράγονται συλλέγονται και διατηρούνται διάφορα τεκμήρια/έγγραφα, τα οποία αποτελούν απόδειξη των γεγονότων ή λειτουργιών που έχουν συμβεί/εκτελεστεί.

37

Αρχείο ως πληροφοριακό αντικείμενο

- Τα αρχεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για άλλους σκοπούς, εκτός από αποδεικτικούς
 - Για παράδειγμα, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας μπορεί να συλλέγει έγγραφα για όλα τα εμπορικά πλοία που είναι σε ελληνική κυριότητα ως μέρος των λειτουργιών του. Παρόλα αυτά, το υλικό αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο για την ιστορία της ναυτιλίας, των επιχειρήσεων, ακόμα και των μεταφορών εμπορευμάτων ή και για δευτερεύοντες σκοπούς.

38

Εργαλεία έρευνας

❖ *Εργαλεία έρευνας (Finding aids)*

- Τελικό προϊόν της αρχειακής περιγραφής
- Είναι ένα πληροφοριακό εργαλείο το οποίο περιλαμβάνει μεταδεδομένα που εξυπηρετούν
 - την ταύτιση, διαχείριση και ερμηνεία ενός αρχείου,
 - εξηγούν το περιβάλλον δημιουργίας του,
 - παρέχουν πρόσβαση σε αυτό,
 - παρουσιάζουν το περιεχόμενό τους,
 - δηλώνουν την εσωτερική σχέση των τεκμηρίων του αρχείου.

39

Πρότυπα και Κανόνες που σχετίζονται με την αρχειακή περιγραφή

- Στο πλαίσιο της αρχειακής περιγραφής μπορούν να αξιοποιηθούν:
 - Πρότυπα για την αρχειακή περιγραφή και για έννοιες που σχετίζονται με αυτήν.
 - Πρότυπα/σχήματα μεταδεδομένων για την κωδικοποίηση της αρχειακής περιγραφής και για έννοιες που σχετίζονται με αυτήν.
 - Κανόνες για το περιεχόμενο της αρχειακής περιγραφής.
 - Πρότυπα για τη διάθεση και διαχείριση των ψηφιακών αντικειμένων.
 - Συστήματα οργάνωσης γνώσης για την απόδοση θεμάτων.

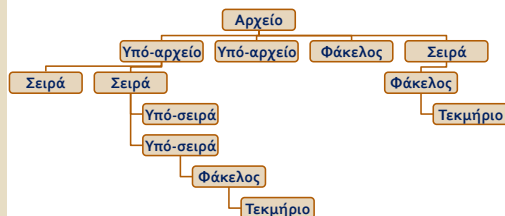
20

Πρότυπα για την αρχειακή περιγραφή (1/4)

- General International Standard Archival Description (ISAD (G)), 2^η έκδοση, 2000 [Ελληνική έκδοση από την Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία: ΔΙΠΑΠ (Γ)]
 - Το πρότυπο αυτό παρέχει μια γενική κατεύθυνση ως προς την προετοιμασία των εργαλείων έρευνας
 - Δημιουργήθηκε το 1994
 - Ορίζει τους κανόνες της περιγραφής σε πολλαπλά επίπεδα και προσδιορίζει ενδεικτικά την ιεραρχία του αρχείου
 - Διατυπώνει επτά περιγραφικά πεδία με είκοσι έξι (26) στοιχεία:
 - Ενδεικτικά στοιχεία είναι: α) ο Κωδικός αναγνώρισης, β) ο Τίτλος, γ) ο Παραγωγός, δ) η Χρονολογία (ες), ε) το Μέγεθος της ενότητας περιγραφής, στ) το Επίπεδο περιγραφής

21

Ενδεικτική δομή ενός αρχείου (ISAD (G))

22

Πρότυπα για την αρχειακή περιγραφή (2/4)

- International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families (ISAAR CPF), 2^η έκδοση, 2000
 - Πρότυπο για τη δημιουργία αρχειακών εγγραφών καθιερωμένου τύπου για τους δημιουργούς των αρχείων (συλλογικά όργανα, ονόματα προσώπων και οικογενειακά ονόματα)
 - Δημιουργήθηκε το 1996
 - Σημαντική αρχειονομική εργασία, η οποία απαιτεί την πλήρη τεκμηρίωση του περιβάλλοντος δημιουργίας και χρήσης των αρχείων
 - Υποστηρίζει την αρχή της Προέλευσης
 - Διατυπώνει τέσσερα περιγραφικά πεδία με ποικίλα στοιχεία:
 - Ενδεικτικά στοιχεία είναι: α) ο τύπος της περιγραφόμενης οντότητας, β) η καθιερωμένη μορφή(ές) του ονόματος, γ) οι ημερομηνίες ύπαρξης ή λειτουργίας, δ) ο κωδικός αναγνώρισης της εγγραφής.

23

Πρότυπα για την αρχειακή περιγραφή (3/4)

- International Standard for Describing Functions (ISDF), 1^η έκδοση 2007
 - Πρότυπο για τη δημιουργία εγγραφών για τις λειτουργίες του παραγωγού του αρχείου
 - Μία λειτουργία (function) είναι ο ένας σημαντικός σκοπός, ευθύνη ή εργασία, η οποία έχει αποδοθεί σε ένα συλλογικό όργανο για να εκτελεστεί βάση νόμου ή οδηγιών
 - Μέσα από τις λειτουργίες, μπορούν να τοποθετηθούν με σαφήνεια τα αρχεία στο ακριβές περιβάλλον παραγωγής τους
 - Διατυπώνει τέσσερα περιγραφικά πεδία με ποικίλα στοιχεία:
 - Ενδεικτικά στοιχεία είναι: α) ο τύπος της περιγραφόμενης οντότητας, β) η καθιερωμένη μορφή(ές) του ονόματος, γ) οι ημερομηνίες ύπαρξης ή λειτουργίας, δ) ο κωδικός αναγνώρισης της εγγραφής.

24

Πρότυπα για την αρχειακή περιγραφή (4/4)

- International Standard for Describing Institutions with Archival Holdings (ISDIAH), 1^η έκδοση 2008
 - Σκοπεύει στην περιγραφή των φορέων που διαθέτουν αρχεία και παρέχουν πρόσβαση σε αυτά
 - Διατυπώνει έξι περιγραφικά πεδία με ποικίλα στοιχεία:
 - Ενδεικτικά στοιχεία είναι: α) η καθιερωμένη μορφή(ές) του ονόματος, β) η τοποθεσία και η διεύθυνση του οργανισμού, γ) ο κωδικός αναγνώρισης του οργανισμού
- Τα τέσσερα προαναφερθέντα πρότυπα εκδίδονται από το **Διεθνές Συμβούλιο των Αρχείων (International Council on Archives (ICA))**

35

Σχήματα μεταδεδομένων για μηχαναγνώσιμη αρχειακή περιγραφή (1/3)

- MARC Format for Archival and Manuscripts Control (MARC AMC ή USMARC AMC)
 - Αξιοποίηση βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης για την περιγραφή των αρχείων
 - Τα MARC είχαν υπάρξει μία συγκροτημένη και αποδοτική μέθοδο τεκμηρίωσης
 - Η τελική του εκδοχή δημοσιεύτηκε το 1985 και όριζε τη χρήση συγκεκριμένων πεδίων και υποπεδίων του USMARC για την περιγραφή πληροφοριών που αφορούν τα αρχεία, π.χ. το πεδίο 300 για την κωδικοποίηση της φυσικής περιγραφής
 - Μολονότι, το EAD αποτελεί το πλέον βασικό σχήμα μεταδεδομένων για αρχειακή περιγραφή, υπάρχουν οργανισμοί, ειδικά στις ΗΠΑ, που συνεχίζουν να αξιοποιούν το MARC AMC, κυρίως για οικονομικούς λόγους

36

Σχήματα μεταδεδομένων για μηχαναγνώσιμη αρχειακή περιγραφή (2/3)

- EAD: XML σχήμα μεταδεδομένων (βασίζεται στη λογική του ISAD(G)) και έχει ως σκοπό:
 - Τη δημιουργία ηλεκτρονικών εργαλείων έρευνας
 - Τον ορισμό και έλεγχο της ιεραρχίας της αρχειακής περιγραφής
 - Τον προσδιορισμό του περιεχομένου και του περιβάλλοντος παραγωγής
 - Την ευρετηρίαση και ανάκτηση της πληροφορίας
 - Τη διάθεση εργαλείων έρευνας στο Διαδίκτυο
 - Τη δημιουργία ομοιόμορφων βάσεων δεδομένων

37

Σχήματα μεταδεδομένων για μηχαναγνώσιμη αρχειακή περιγραφή (3/3)

- EAC-CPF: XML σχήμα μεταδεδομένων (βασίζεται στη λογική του ISAAR (CPF)) και έχει ως σκοπό:
 - Τη δημιουργία ηλεκτρονικών εγγραφών για τους παραγωγούς των αρχείων
 - Ιδιαίτερα σημαντική τεκμηρίωση
 - Τα αρχεία είναι οι πρωτογενείς πηγές για την καταγραφή βιογραφιών και ιστορικού περιεχομένου
 - Παρέχει έναν επιπλέον τρόπο πρόσβασης στο αρχείο
- EAG: XML σχήμα μεταδεδομένων (βασίζεται στη λογική του ISDIAH) και έχει ως σκοπό:
 - Τη δημιουργία ηλεκτρονικών εγγραφών για τα αρχειακά αποθετήρια/υπηρεσίες
- EAC-F: XML σχήμα μεταδεδομένων για την κωδικοποίηση των λειτουργιών των παραγωγών των αρχείων (βασίζεται στη λογική του ISDF)

38

Κανόνες αρχειακής περιγραφής (1/3)

- Archives, Personal Papers, and Manuscripts (APPM)
 - Σύνολο κανόνων για τη δημιουργία καταλόγων αρχειακού υλικού, κυρίως σε επίπεδο αρχείου ή συλλογής, με σκοπό την έναταξή τους σε ένα βιβλιογραφικό κατάλογο
 - Δημοσιεύθηκε το 1983 από τη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου και το 1989 σε μία αναθεωρημένη έκδοση από την Ένωση Αμερικάνων Αρχειονόμων

39

Κανόνες αρχειακής περιγραφής (2/3)

- Canadian Rules for Archival Description (RAD)
 - Η πιο πρόσφατη έκδοση είναι του 2008
 - Βασίζονται στη λογική των AACR2R, με κατάλληλη τροποποίηση για να αντικατοπτρίζουν τις αρχές της αρχειακής περιγραφής
 - Ορίζουν γενικούς κανόνες καταλογογράφησης καθώς και κανόνες για συγκεκριμένους τύπου υλικού, π.χ. αρχιτεκτονικά σχέδια, ηχογραφήσεις κτλ
 - Ορίζουν κανόνες για την απόδοση των σημείων πρόσβασης

39

Κανόνες αρχειακής περιγραφής (3/3)

- Describing Archives: A Content Standard (DACS)
 - Ένωση Αμερικάνων Αρχειονόμων, 2004
 - Χωρίζεται σε τρία μέρη:
 - I. Περιγραφή Αρχειακού Υλικού
 - II. Περιγραφή Δημιουργών
 - III. Μορφές των ονομάτων
 - Αντικατέστησε τους APPM, από τους οποίους διαφέρει ιδιαίτερα
 - Πεδία που πρέπει να υπάρχουν σε κάθε επίπεδο της ιεραρχίας του αρχείου και οδηγίες για το περιεχόμενό τους
 - Κανόνες για το πώς πρέπει να περιγράφονται οι δημιουργοί των αρχείων
 - Μπορεί να συνδυαστεί με άλλα πρότυπα και κανόνες για την περιγραφή συγκεκριμένων τύπων υλικού

31

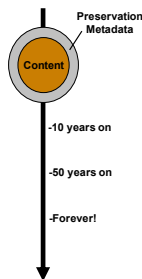
Σχήματα μεταδεδομένων για τη διαχείριση των ψηφιακών αντικειμένων

- Metadata Encoding and Transmission Standard (METS)
 - XML σχήμα μεταδεδομένων για την κωδικοποίηση περιγραφικών, διαχειριστικών και δομικών μεταδεδομένων για τα αντικείμενα μίας ψηφιακής συλλογής
 - Μπορεί να κωδικοποιήσει περιγραφές για ηλεκτρονικά κείμενα, ψηφιακές εικόνες, ψηφιοποιημένο βίντεο, ακουστικό υλικό και, σε γενικές γραμμές, οποιοδήποτε αντικείμενο εντάσσεται σε ψηφιακή συλλογή
 - Τα μεταδεδομένα για ένα ψηφιακό αντικείμενο διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από τα μεταδεδομένα για ένα συμβατό τύπο υλικού

32

Σχήματα μεταδεδομένων για τη διατήρηση (1/2)

- Preservation Metadata: Implementation Strategies: PREMIS
 - Πρόκειται για ένα μοντέλο δεδομένων, το οποίο ορίζει τις πέντε σημαντικές οντότητες για τη διατήρηση των ψηφιακών αντικειμένων: Intellectual Entities, Objects, Events, Rights, and Agents.
 - Σχήμα από την παρουσίαση της **Rebecca Guenther** (βλέπε Βιβλιογραφία)

33

Σχήματα μεταδεδομένων για τη διατήρηση (2/2)

- Τα μεταδεδομένα για τη διατήρηση περιλαμβάνουν πληροφορίες για:
 - Την προέλευση (provenance): ποιος έχει την κυριότητα/ιδιοκτησία του ψηφιακού αντικείμενου;
 - Την αυθεντικότητα (authenticity): είναι το ψηφιακό αντικείμενο πιστό του αυθεντικού αντικείμενου;
 - Δραστηριότητα διατήρησης (preservation activity): ποιες διαδικασίες έχουν γίνει για τη διατήρησή του;
 - Τεχνικό περιβάλλον (technical environment): τι απαιτείται για τη χρήση του;
 - Δικαιώματα διαχείρισης (rights management): Ποια δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να τηρηθούν;
- **Ιανουάριος 2011: δημοσιεύθηκε το PREMIS Data Dictionary for Preservation Metadata, version 2.1**
 - Περιλαμβάνει το PREMIS Data Dictionary, το μοντέλο δεδομένων, παραδείγματα χρήσης και το XML σχήμα για υλοποίησή του

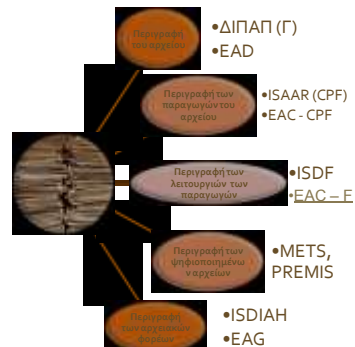
34

Συστήματα οργάνωσης γνώσης για την απόδοση θεμάτων

- Στον ελληνικό χώρο (ενδεικτικά):
 - Κατάλογος Καθιερωμένων Επικεφαλίδων της ΕΒΕ
 - Θησαυρός ΕΚΤ
 - Δεκαδική Ταξινόμηση Dewey (Ελληνική μετάφραση του Dewey Decimal Classification)
- Στο διεθνή χώρο (ενδεικτικά):
 - Library of Congress Subject Headings (LCSH)
 - Getty Thesaurus of Geographic Names (TGN)
 - Art & Architecture Thesaurus (AAT)
 - Union List of Artist Names (ULAN)
 - The Cultural Objects Name Authority (CONA)
 - Dewey Decimal Classification

35

Αρχειακή τεκμηρίωση (σηματικά)

36

Για την καλύτερη και συνεχή επιστημονική σας ενημέρωση

- Εγγραφή σε **mailing lists** με ανακοινώσεις και πληροφορίες για τα αρχεία και τις σχετικές τους τεχνολογίες. Ενδεικτικά:
 - ICA-L, International Council on Archives [http://www.mailman.srv.ualberta.ca/mailman/listinfo/ica-l]
 - Archives & Archivists (A&A) List, Society of American Archivists [http://www.archivists.org/listservs/arch_listserv_terms.asp]
 - Encoded Archival Description List, Library of Congress [http://listserv.loc.gov/listarch/ead.html]
 - XML4Lib Electronic Discussion, φιλοξενείται από τον οργανισμό OCLC [http://lists.webjunction.org/xml4lib/]
 - metadataLibrarians listserv, [http://metadatalibrarians.monarchos.com/]
 - Digital Libraries Research mailing list, IFLA [http://infoserv.inist.fr/wwwsympa.fcgi/subrequest/diglib]

37

Σχετική με την ενότητα βιβλιογραφία (1/2)

- Hugo Leendert Philip Stibbe, Implementing the Concept of Fonds: Primary Access Point, Multilevel Description and Authority Control, 1992 [http://journals.sfu.ca/archivar/index.php/archivaria/article/viewArticle/11844]
- Françoise Leresche, Libraries and archives : sharing standards to facilitate access to cultural heritage, 2008 [http://archive.ifa.org/IV/ifa74/papers/156-Leresche-trans-en.pdf]
- Canadian Council of Archives, Rules for Archival Description, 2008 [http://www.cdncouncilarchives.ca/RAD/RADComplete_July2008.pdf]
- Committee on Descriptive Standards (ICA) [http://www.icacds.org.uk/icacds.htm]
- Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία, Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής (Γενικό), 2002 [http://www.eae.org.gr/dipap.pdf]

38

Σχετική με την ενότητα βιβλιογραφία (2/2)

- Library of Congress, Encoded Archival Description (EAD)-Official EAD Version 2002 Web Site., 2012 [http://www.loc.gov/ead/]
- EAC WG, Encoded Archival Context, 2011 [http://eac.staatsbibliothek-berlin.de/]
- Library of Congress, METS, 2012 [http://www.loc.gov/standards/mets/]
- Library of Congress, PREMIS, 2012 [http://www.loc.gov/standards/premis/]
- Library of Congress, Library of Congress Authorities, 20 [http://authorities.loc.gov/]
- The Getty, The Getty Vocabulary Program [http://www.getty.edu/research/conducting_research/vocabularies/]
- Ellis Judith, Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ, 1η έκδ 2000, ISBN: 978-960-8041-63-5, Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε

39